

Handläggare
Jon Möller
Telefon: 08-508 28 975

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2018-03-13 p.25

Årsrapport Klimatsmarta stockholmare 2017

Avrapportering Klimatsmarta stockholmares verksamhet samt Klimatpakten och klimatkommunikationen på stadens webb.

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna avrapporteringen av Klimatsmarta stockholmares verksamhet 2017.
2. Översända ärendet till stadsledningskontorets kommunikations- och omvärldsavdelning.

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Gustaf Landahl
Avdelningschef

Sammanfattning

Klimatsmarta stockholmare har sedan starten 2008 etablerat en aktiv verksamhet i Stockholms stad genom att utveckla nya kommunikationsverktyg och -aktiviteter. Under 2017 träffade Klimatsmarta stockholmare tusentals invånare med hjälp av *Pingvinpriset*, *Klimatvågen*, sommarjobbade ungdomar, *Sthlm Vintertramp*, samt utvecklingen av Klimatsmarta stockholmares sociala medier. Aktiviteterna bidrog alla till fördjupade samtal med stockholmarna om klimatfrågan och stadens klimatarbete.

Efterfrågan på handböckerna *Klimatsmart i hemmet* och *Klimatsmart på kontoret* samt kokboken *Det smarta köket* fortsätter att vara god. Satsningar på att delta med dessa vid publika event och vara mera aktiv på sociala medier har inneburit mer personlig kontakt med stockholmare och möjliggjort dialog och direkt återkoppling på klimatkommunikationen och stadens klimatarbete.

Under året har Klimatsmarta stockholmare blivit inbjuden till och deltagit i två forskningsansökningar till MISTRA och FORMAS som har samordnats av KTH och ett stort konsortium av olika organisationer. Detta har vidgat kontaktnätet med aktörer i framkant inom cirkulär ekonomi och hållbar konsumtion i Sverige. Även deltagande i Norra Djurgårdsstadens fokusgrupp Leva och Bo, Vinnova-projektet *Sharing Cities* i Hammarby Sjöstad och EU-projektet GrowSmarters delprojekt *Klimatsmarta hyresgäster* i Årsta har givit värdefulla samarbetsmöjligheter och metoder för att ge fler stockholmare möjlighet till att konkret och personligen delta i prova-på aktiviteter för en mer hållbar livsstil.

Utifrån den nuvarande plattformen av kommunikationsverktyg, nätverk för kunskapsutbyte och erfarenheter kan kommunikationen vidareutvecklas till att öka närvaron i sociala medier, skapa fler tillfällen för stockholmare att delta i aktiviteter och utöka dialogen om en hållbar konsumtion och ett fossilfritt Stockholm.

Bakgrund

Klimatsmarta stockholmare har sedan starten 2008 etablerat en aktiv klimatkommunikation i staden genom att utveckla flera nya kommunikationsverktyg och -aktiviteter.

Klimatsmarta stockholmares tre huvudsakliga syften är att:

- sprida kunskap om vad stockholmarna kan göra för att minska sina och Stockholms stads totala växthusgasutsläpp
- kommunicera Stockholms stads klimatarbete till stockholmarna
- skapa engagemang kring omställningen till ett fossilbränslefritt Stockholm

Klimatsmarta stockholmare har en styrgrupp som tar beslut om aktiviteter och inriktning. I styrgruppen ingår representanter för miljöförvaltningen och Stadsledningskontoret. Klimatsmarta stockholmares arbetsgrupp som planerar och genomför aktiviteterna består av 3,45 tjänster fördelade på fem personer. Klimatsmarta stockholmares kostnader 2017 uppgick till 3 345 tkr fördelat på konsultkostnader 1 020 tkr och personalkostnader 2 325 tkr.

I detta ärende avrapporteras Klimatsmarta stockholmares verksamhet samt Klimatpakten och klimatkommunikationen på stadens webb. Klimatsmarta stockholmares årsrapport 2017 redovisas i bilaga 1. Den beskriver de projekt, prova-på aktiviteter, events, kunskapsutbyten och kommunikationsinsatser som har genomförts under året.

Årsrapport Klimatsmarta stockholmare 2017

Stadens miljöprogram och klimatstrategi utgör grunden för de satsningar klimatkommunikationen gör. Klimatsmarta stockholmare ska fortsätta att vidareutveckla kommunikationen om stadens klimatarbete och dialogen med stockholmarna om omställningen till ett fossilfritt Stockholm och en hållbar konsumtion genom ökad närvaro i sociala medier, fler tillfällen att möta stockholmare, ökat kunskapsutbyte med andra aktörer i framkant och fler möjligheter till prova-på aktiviteter.

Temakampanjen - resor och transporter

Mot bakgrund av svårigheterna att minska utsläppen från transportsektorn i Stockholm beslutade Klimatsmarta stockholmares styrgrupp i år att inrikta Klimatsmarta stockholmares temakampanj mot transportsektorn och förlänga den till tre år 2017-2019.

Genom satsningar på olika aktiviteter inom cykling och genom samarbete med trafikkontoret har kommunikationen om resor och transporter i Stockholm utvecklats. Nuvarande huvudaktiviteten *Sthlm Vintertramp*, där 60 stockholmare provar på att vintercykla i tre månader mellan 1 december 2017-28 februari 2018 har givit konkreta erfarenheter och synpunkter från cyklisterna på stadens cykelsatsningar.

Även två mindre aktiviteter har genomförts inom temakampanjen. Den 3 - 4 april arrangerade Klimatsmarta stockholmare workshops om klimatsmarta transporter för gymnasieungdomar i Stockholm på hållbarhetsturnén *we_change*. Den 7-26 september ordnades cykelskola för nybörjare i samarbete med Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning och Cykelfrämjandet. Dessa aktiviteter har givit viktiga perspektiv och andra frågor om cykling i Stockholm från dessa målgrupper. Sammantaget utgör initiativen en bra grund för att fortsätta utveckla positiva exempel och kommunikation om cykling och andra klimatsmarta sätt att resa i Stockholm.

Pingvinpriset

Genom Pingvinpriset - månadens klimatsmarta exempel uppmärksammas och kommuniceras stadens aktiva och långsiktiga klimatarbete. Under 2017 har styrgruppen utsett elva pristagare. Priset har delats ut till personer anställda i stadens verksamheter för framgångsrika initiativ och konkreta aktiviteter som har bidragit till att minska stadens energianvändning och klimatpåverkan. Vid varje prisutdelning är glädjen och stoltheten stor hos de som får priset. Det finns ett stort behov att uppmärksamma och visa upp alla de små och stora åtgärder som anställda i stadens förvaltningar och bolag arbetar med. Pingvinpriset ska fortsätta att uppmuntra medarbetare och visa upp stadens klimatarbete i framkant. Det är även viktigt att visa stockholmarna att staden satsar på ett aktivt klimatarbete och på att nå ett fossilbränslefritt Stockholm.

Klimatvågen

Klimatvågen används regelbundet för dialog med stockholmarna om deras vanor, konsumtion och klimatpåverkan. Klimatvågen deltog 2017 på 14 olika event under försommaren och hösten. Under juni och augusti genomfördes Klimatvågens sommarturné med tolv sommarjobbare 16-19 år som besökte 11 platser, bland annat flera stadsbibliotek, badplatser och festivaler i staden. Totalt gjorde över 1000 stockholmare Klimatvågen och ytterligare 1200 personer pratade om klimatpåverkan och stadens klimatarbete med förvaltningens personal.

Det är uppenbart när stockholmare gör Klimatvågen och pratar om klimatfrågan att det finns behov av att de kan få en uppfattning av hela sin klimatpåverkan. Ofta blir det en aha-upplevelse och öppning för att diskutera vad man som stockholmare redan gör och kanske kan göra mera framöver för att minska sina växthusgasutsläpp. Möjligheten att få en stund att reflektera över sin konsumtion och sina vanor är värdefull. Det leder ofta till idéer om vad man själv kan göra men även vad Stockholms stad och andra bör göra för att underlätta omställningen till ett fossilbränslefritt samhälle och till att nå klimatmålen enligt FN:s globala Paris-avtal. Samtidigt ger mötena med de som gör Klimatvågen direkta synpunkter på hur staden kan förbättra sin service och kommunikation till stockholmarna i miljö- och klimatfrågor.

Hållbar konsumtion

Klimatsmarta stockholmare arbetar kontinuerligt för att inhämta, analysera och kommunicera aktuell kunskap och metodik för att utveckla arbetet med hållbar konsumtion gentemot stockholmarna, men även för att bidra till Stockholm stads arbete med hållbar konsumtion och konsumtionsbaserad klimatpåverkan. Inom området har flera initiativ tagits under 2017. Det finns nu flera olika digitala verktyg som individer och hushåll kan använda för att få en uppskattning av sin totala klimatpåverkan och tips på hur man kan agera klimatsmartare i vardagen. Klimatkalkylatorn Klimatkontot som Klimatsmarta stockholmare har använt tidigare behöver utvecklas och en dialog sker om det med Svenska miljöinstitutet (IVL) som utvecklat verktyget. Samtidigt kommer förvaltningen att utvärdera övriga klimatkalkylatorer som finns på marknaden vad gäller data, frågor och tips för att se om de kan användas i framtida aktiviteter.

Flera projekt och insatser sker i staden för att stärka och utveckla hushållens intresse och kunskaper om en mer hållbar konsumtion. Det är av stor vikt att inkludera de som flyttar in i bostadsområden som har börjat arbetet med att ställa om till ett fossilbränslefritt Stockholm. Klimatsmarta stockholmare deltar därför i initiativ

såsom Fokusgruppen Leva och Bo i Norra djurgårdsstaden med exploateringskontoret och Östermalms stadsdelsförvaltning, Vinnova-projektet *Sharing Cities Stockholm* i Hammarby Sjöstad som leds av KTH:s Arkitekt högskola samt EU-projektet GrowSmarters delprojekt *Klimatsmarta hyresgäster* i Årsta med Stockholms hem. Genom samtal om och aktiviteter för hållbar konsumtion får hushållen möjlighet att delta i och stärka omställningsarbetet i området. Samtidigt får Klimatsmarta stockholmare flera berättelser, erfarenheter och goda exempel från deras vardag som kan kommuniceras till övriga stockholmare.

Klimatpakten

Klimatpakten är ett samarbete mellan Stockholms stad, företag och organisationer som vill minska sin klimatpåverkan. Idag har nätverket 236 medlemmar från hela Stockholmsregionen. Nätverket firade 10 år 2017. Tre signeringsluncher genomfördes för nya medlemmar, och ett frukostseminarium med rundabordsamtal om mat och livsmedel samt ett om cirkulär ekonomi med EON, ESAM, Hållbar utveckling Sverige och Stormie Poodle. Den årliga konferensen i Blå Hallen i Stadshuset hade i år temat *Tillsammans för ett fossilfritt Stockholm*. Över 200 personer deltog från staden, näringsliv och olika organisationer.

Trycksaker

Under våren 2017 uppdaterades handboken *Klimatsmart i hemmet* för tredje gången sedan lanseringen 2009. Nu gjordes den även tillgänglig som digital version och för utlåning via stadsbiblioteken. Under 2017 delades totalt 6 200 exemplar ut vid olika evenemang och via beställningar och i samarbete med åtta bostadsbolag. Den digitala versionen har lästs av 500 personer.

Handboken *Klimatsmart på kontoret* används bland annat av företagen i Klimatpakten. Den har under året delats ut till cirka 150 stockholmfirmor och den digitala versionen har lästs av 270 personer.

Under 2017 delades kokboken *Det smarta köket* ut bland annat på matfestivalen Smaka på Stockholm 1-6 juni samt på Sveriges lantbruksuniversitets matevent Matologi i Stockholm 26 augusti. Många beställde även kokboken via webben. Totalt har den tryckta versionen av kokboken *Det smarta köket* under året delats ut till cirka 1 800 stockholmare. Den digitala versionen har lästs av 1750 personer. Kokboken används även av kockar och i forskning. Trycksakerna är populära och ofta en första kontakt för många stockholmare och andra aktörer med Klimatsmarta stockholmares kommunikation och aktiviteter. Även om digitala versionen läses av allt flera personer så vill många stockholmare ha en tryckt bok.

Webben

Den främsta kanalen för kommunikation av stadens klimat- och energiarbete är stadens webb www.stockholm.se/klimatochmiljo. Webben uppdateras löpande med aktuella beräkningar samt stadens aktuella strategier och rapporter, till exempel information om klimatstrategin och månadens klimatsmarta exempel. Det är en viktig källa till information för alla stockholmare. Stadens webb förbättras ständigt för att det ska bli lättare för stockholmare att snabbt hitta rätt information vid behov. Klimatkommunikationen deltar aktivt i utvecklingen av webben.

Sociala medier

För att kommunikationen i sociala medier ska fungera väl krävs det att innehållet motsvarar de förväntningar som målgruppen har. Under 2017 har Klimatsmarta stockholmare utvecklat redaktionella delen av kommunikationen i sociala medier, bland annat genom att introducera videoproduktioner i samband med kommunikationen av exempelvis den uppdaterade versionen av handboken *Klimatsmart i hemmet*. Video växer stort som verktyg inom sociala medier och har potentiellt en hög genomslagskraft eftersom det tillåter en mer kreativ kommunikation som kan komma närmare målgruppen och engagera på helt nya sätt än vad som tidigare har varit möjligt.

Totalt växte Klimatsmarta stockholmares följарantal på *Facebook* med 45 procent under 2017, från 1742 till 2594 följare. I snitt nås 7000-9000 personer per månad. Klimatsmarta stockholmares följарantal på *Instagram* växte från 528 till 973 följare, en ökning med 84 procent. I snitt nåddes 600 personer/vecka. Även *Twitter* utvecklades väl för Klimatsmarta stockholmare 2017. Antal följare steg till 600f, en ökning med 40 procent. Totalt visades Klimatsmartas tweets 210 000 gånger.

Satsningen på sociala medier framöver utvidgar möjligheterna till direkt återkoppling från stockholmarna vid kampanjerna. Digitala medier gör det också enklare och mer kostnadseffektivt att nå ut och följa upp vilken kvantitativ effekt en kommunikationsinsats har fått.

Media

Framöver planerar Klimatsmarta stockholmare att i högre grad även kontakta och uppmärksamma olika journalister och media i samband med de kampanjer och aktiviteter som genomförs. Med jämna mellanrum hör lokaltidningar och andra media av sig och frågar om Klimatsmarta stockholmares aktiviteter och handböcker. Detta intresse kan vidareutvecklas för att nå fler stockholmare.

Bilagor

1. Årsrapport Klimatsmarta stockholmare 2017